

Umrla je mati 14 otrok. V Doliču pri Gor. Lendavi so 13. avgusta pokopali blago Graho-vo mamico, ki se je v 68. letu starosti poslovila od tega sveta. Pokojnica je imela 14 otrok, od katerih jih živi še devet. Priljubljenost pokojnice je pokazal pogreb, saj so prišli ljudje od blizu in daleč ter jo obdali z venci in šopki. Umrla je zadeta od srčne kapi, ko je šla k svojemu sinu na obisk. Dragi mamici naj sveti večna luč — preostalih pa naše sožalje!

V visoki starosti 85 let umrl v župniji Apače posestnik na Pogledu g. Anton Einsiedler. Bil je odlično krščanskega značaja in dober gospodar. Imel je odprto srce tako za Slovence kakor za Nemce. Prepozno se je odločil za operacijo kile. Ob odprtem grobu se je poslovil domači župnik g. Cilensek.

Z rožami obložena rakvica. S Ponikve poročajo: Smrtni primer smo doživeli, ko se je pri Romihovih pri Sv. Ožbaltu dogodila svojevrstna nesreča: mala, dveletna Jožica je utonila

v škafo vode, ko se je sama igrala pred hišo. Pogreb je bil do solz ganljiv. Mala rakvica je stala na Marijino Vnebovzetje med sv. mašo sredi cerkve, a bila je tako obložena od rož, da se aploh ni videlo drugega kot samo cvetje. Male, belo obložene deklice z venčki okoli glave so nesle cvetje in trupele na pokopališče. Nepozaben pogled je bil to! Dobrim staršem izrekamo vsi globoko sožalje!

Smrt blagega moža v Rečici ob Savinji. Tukaj smo izročili materi zemlji blagega moža Franceta Jeraj, p. d. Felcijana iz Nizke vasl. Rajni je bil prijazen ter dober gospodar. Bil je pred leti več let član občinskega odbora ter načelnik konkurenčnega odbora kakor tudi do smrti odbornik Posojilnice. Da je bil rajni priljubljen med ljudstvom, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudi od blizu in daleč. Star je bil 55 let, zapušča pa več nedoletnih otrok ter ženo. Vsem žalujočim naše sožalje — Tebi pa, dragi prijatelj, večni mir in pokoj!

Dopisi

Dravska dolina

Kamnica pri Mariboru. Naša občina pod spretnim vodstvom župana g. Petra Lorenčiča gradi tako cesto proti vrhu Sv. Urbana, da bo mogoče po njej ne samo udobno hoditi, ampak bo višina Sv. Urbana odprta tudi za avtomobiliste. Posebno dobra bo pa ta cesta za naše kmete od Sv. Križa in velikega dela Kozjaka. Občini Kamnica gre hvaljevedno na roko mariborski okrajni cestni odbor s tehnično in finančno pomočjo. Kmečko ljudstvo pa pomaga pri novi cesti z brezplačnimi vozniki in delom. Cesta bo občinska cesta I. reda. Z nove ceste bo krasen razgled na Maribor, Slov. gorice in Dravsko polje.

Mariborska okolica

Maribor, Pobrežje, Tezno. Prosvetna društva župnije Sv. Magdalene v Mariboru, to je iz Maribora, Pobrežja in Tezne, uprizorijo s skupnim sodelovanjem v nedeljo, dne 6. oktobra 1940 v Narodnem gledališču v Mariboru Finžgarjevo narodno igro »Naša kriz«, ki je sedanjim časom tudi najbolj primerna. Pokroviteljstvo nad to prireditvijo je prevzel predsednik Prosvetne zveze v Mariboru g. dr. Josip Hohnjec. Vsa mariborska in okoliška društva prosimo, da se ozirajo na našo prireditev v nedeljo, dne 6. oktobra, katere naj se tudi v obilnem številu udeležijo, saj jo priredijo tri najmlajša Prosvetna društva iz največjih delavskih naselij Maribora. Bog živi!

Slovenske gorice

Marija Snežna. Naš kraj, ki je s svojo vabljivo romarsko cerkvijo najvišji v Slov. goricah, se tudi modernizira. S pomočjo okrajnega cestnega odbora in banske uprave se je zgradila od cmureške banovinske ceste lepa nova zidana dovozna cesta do cerkve in od tam se gradi sedaj še da-

lje po hribu med vinogradi in sadovnjaki v smeri proti Sv. Juriju v Slov. goricah. Kako težko je bilo poprej voziti po strmih klancu, v katerem so se naši kmečki vozovi pogrezali do osi v blato. Sedaj pa je cesta lepa bela in lahko vozimo po njej in hodimo tudi v najhujšem vremenu. Mi smo res hvaležni tistim, ki so nam pripomogli do tega gospodarskega napredka. To so predvsem naš rojak g. podban dr. Majcen, bivši župan g. Mali, ki nam je dal kamen zastoj, načelnik okrajnega cestnega odbora g. Žebot, ki se vneto trudi, da se z delom na cesti nadaljuje, pa tudi naša občina zasluži vso pohvalo. Naši delavci tudi nekaj zaslužijo in to je za sedanjor dobo, ko ni denarja pri hiši, tudi dobro. Cesar nam prej nihče ni napravil, so nam sedanjí naši voditelji preskrbeli in mi Snežničani smo jim iz srca hvaležni. Veseli bodo pa tega dela tudi naši sosedje pri Sv. Juriju, ko bodo dobili enkrat krajšo zvezo z nami.

Sv. Lenart v Slov. goricah. (Stanje cest v Slov. goricah.) V mariborskem »Večerniku« se je že dvakrat skregal nad slabimi cestami v Slov. goricah neki Vladimir Kreft, ki pravi, da je dobavitelj gramoza za ljutomerski okraj. Mož je očitno bolj pameten kot drugi navedeni zemljani. Trdi pa nekaj, kar ni res. On deva vse v nič, kar sedanja cestna uprava stori za ceste v naših krajih. Najprvo je zapisal grobo neresnico, da je slabe ceste v Pesniški dolini od gostilne Partilič do Sv. Lenarta kriv okrajni cestni odbor mariborski. Mož pa je zaspal 1. aprila 1940. Tedaj je namreč prevzela državna cestna uprava to cesto. Torej ne more biti kriv za kotanje na tej cesti okrajni cestni odbor. Sicer pa je omrežje okrajnih, ozioroma banovinskih cest v Slov. goricah razen državne ceste Maribor—Sv. Lenart—Sv. Trojica v dobrem stanju. V tolažbo poborniku g. Kreftu pa lahko beležimo, da bo tudi državna cesta skozi Slov. gorice urejena. Sedaj se gradi in končuje

državna cesta Sv. Lenart—Sv. Benedikt in potem se bo začele, kolikor smo poučeni, tudi z deli na črti od Sv. Lenarta proti Mariboru. Vse naenkrat pa ne gre. Če bi šlo po nazorih hudega g. Krefta, dobavitelja gramoza v ljutomerskem okraju, bi morali naše davkoplačevalce preveč naenkrat obremeniti, če bi hoteli vse kar mahoma izboljšati, če si to dopisnik g. Kreft izmisli. Od leta 1919, dalje se je v Slov. goricah cestno omrežje zelo razširilo z lepimi novimi cestami, kakor na primer Maribor—Sv. Peter—Pesniška dolina, Jablanca—Korena—Duplek, St. Ilj—Marija Snežna, Sv. Lenart—Žice—Sv. Ana, Sv. Rupert—Hrastovec in še nakatero druge. Slovenjgoriški davkoplačevalci bi se pametnemu g. Kreftu lepo zahvalili, če bi davčni uradi morali pobirati še enkrat toliko davkov, da bi se želji g. Krefta moralo kar naenkrat ugoditi. Bodoimo zadovoljni, da v dobi sedanje težke krize moremo naše ceste vsaj v toliko vzdrževati, da so sposobne za vožnjo. Veseli tudi bomo, da cestni odbor s pomočjo banske uprave in prizadetih občin, kakor je to n. pr. pri M. Snežni, izpopolnjuje potrebno cestno omrežje v blatnih Slov. goricah, kjer ni kamenja in ne gramoza. To ni nobena šala, če se mora v Slov. gorice več kot 20—30 km daleč iz Maribora dovažati gramoz za silno drag denar. Pri teh razmerah je naravnost čudo, da so banovinske in bivše okrajne ceste še vsaj tako vzdrževane. Gospodu Kreftu pa privoščimo veselje, da se spiše in če misli, da so njegovi članki Bog ve kako vabljivi in da jim vsakdo brezpogojno verjame, se mož bridko moti. Ljudstvo ima v sedanjih težkih časih druge brige in se za članke g. Krefta v mariborskem »Večerniku« prav nič ne zmeni.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Začeli smo z delom na Farnem domu. V ta namen smo priredili tombolo, ki je dobro uspela. Računamo, da bomo še to jesen mogli nastopiti v novi dvorani, kjer bodo pokazali naši igralci igro »Mrtvaški ples«. Za takratno udeležbo vabimo že sedaj odseke in kroške in druge prijatelje naše iz sosednih župnij. Zda hitimo s pripravo za izlet v Beograd, kjer se ravno sedaj vrši velik jesenski velesojm. Tam bomo obiskali tudi grob vojaka dobrega člana našega fantovskega oddelka J. Janžekoviča, ki je umrl v srcu naše domovine — v Beogradu. Iz Beograda bomo poromali na Oplenac, da se poklonimo ostanikom našega rajnega kralja. Tudi iz drugih župnij se nam lahko pridružijo. Vozina je malenkostna (33 %), zato pohitite, fantje in dekleta, s prijavo, pa tudi očete vabimo. Potujemo že 4. septembra. Mogoče je to zadnja tako ugodna prilika, ogledati si naše prestolnico. Poskrbljeno je za vodnika. Informacije v župnišču in pri članu fantovskega oddelka Martinu Bec.

Apače. Dne 9. septembra bo na običajnem sejm-skem prostoru kramarski in živinski sejem. Preteklo leto ni bilo nobenega pri nas. Vse, ki se zanimajo, že sedaj opozarjamo.

Črešnjevci pri Gornji Radgoni. V ponedeljek, 12. avgusta, se je poročila Lizika Znidarič z domačinom Jakobom Klemenčič, orožniškim podnarednikom, ki slušbuje na Bregu pri Ptuj. Poročil ju je bratranec g. dr. Anton Trstenjak v domači župni cerkvi. Mladina zakoncem želim obilo sreče!

»Da, kar čez noč ste me ozdravili. Hvala vam, gospod doktor!«

»Ti ste zmeraj dobre volje,« mu je segel Dunajčan v roko. »Ste srečen človek!«

»Po čem sodite?«

»Ne stiska vas zakonski jarem, otrok pa imate za kratek čas, kolikor jih hočete.«

»Ti, ti, ti!« je zapretila gospa možu. »Saj te lahko rešim jarma. Če mi je po volji, se s prvim vlakom peljem domov in te pustim tu. Kaj bi pa potem počel?«

»I, kaj bi počel? Za teboj bi jo mahnil in bi te takoj spet pripeljal sem. Taki norci smo možiki. Doktor je pač eden redkih, ki so ostali pri pameti.«

»Žal da sem čisto po nedolžnem ostal pri pameti,« se je zasmel zdravnik.

»Je res veselje gledati, kako vas imajo otroci radi,« je dejala gospa.

»So pridni. In okoli jezera živi dobro, pohlevno ljudstvo. Človek ga mora rad imeti.«

»Dela imate pa čez glavo,« je omenil Dunajčan. »Da le morete biti zmeraj tako dobre volje!«

»Zdravnika kličejo navadno le žalostni. Greh bi bil, če bi jih s kislim obrazom še bolj žalil. Če zdravnik dobro vajo prinese, pol bolezní že s tem odnese.«

»Od kod pa imate svojo dobro voljo? Dejal bi, da

nikoli v življenju nič hudega niste doživeli, da ste imeli vedno srečo.«

»Hvala, sreča je opoteča. Vsak človek ima svoj križ. Tisti pa, ki so pravi tiči, kakor na primer jaz, ga nosijo skrivaj in se smejiyo vsemu svetu v obraz, hahaha.«

Po stezi je pritekel deček in se je odkril pred zdravnikom:

»Gospod doktor, neki mož vas čaka gor pri vas.«

»Tako, tako! Od kod pa je?« je vprašal zdravnik.

»Tega ne vem. Velik je, rdečo krošnjo ima na hrbtu, počez pa dve dolgi palici in tako cev kakor za dimnik.«

»Kaaaj? Hahaha. Tega poznam. Ta je prišel od daleč. Ne smem ga pustiti, da bi čakal. Srečno, gospod Medved! Klanjam se, gospa! Na svidenje!«

Naglo je zavil v hrib proti svojemu stanovanju, deček pa za njim. Zgoraj je res stal špetinov Matija pred zdravnikovimi vrati.

»Na, Tonček!« je stisnil zdravnik dečku dva krajcarja v roko in se obrnil k Matiju, ki je spet potegnil za zvonec na durih:

»Hoho, prijatelj, gospodarja ni doma.«

Matija se je ozrl čez ramo in je dejal, ne da bi se obrnil od vrat:

»Bog ga daj, gospod dohtar! Počasi pa gvišno.«

(Dalje sledi)

škem, kjer je bila prehrana zavoljo majhnega poljedelstva prej težavna, v poznejših letih pa se je z olajšanim uvodom zelo izboljšala.

Brneča okna. V Ameriki so patentirali svojevrstno iznajdbo. Gre za pripravo, ki kaže, kdaj je treba okna zavoljo dežja zapreti. Pripravo predstavlja zvonec, ki je zvezan s snovjo, ki se v viagi zelo raztegne. Če postaviš aparat na okensko desko tako, da visi ta snov skozi okno, in če pride potem deževati, se snov raztegne ter sproži pero, ki spravi spet zvonilo v obrat.

Dekliško ime ohranijo dekleta na španskem in Portugalskem ter tudi v nekaterih krajih Severne Amerike, ko se poročijo. — Prilomek moža je pri njih stranskega pomena.

Sv. Urban pri Ptuj. Čeravno delamo in se trudimo od zore do mraka pri gospodarstvu, vendar žrtvujemo nekaj spanja v dobrobit katoliške prosvete. Po večerih se pridno vadimo za igro in hočemo s tem pokazati, da še nismo zapali. Naš fantovski odsek in dekliški krožek bo namreč uprizoril v nedeljo, dne 1. septembra ob 3. uri popoldne v farnem domu zanimivo ter smešno igro v treh dejanjih »Skapinove zvijače«. Med odmori igra naš tamburaški zbor. Prav vladno vabimo vsa bratska društva ter prijatelje lepih iger in tamburaške godbe od blizu in daleč. Na veselo svidenje!

Slovenska Krajina

Turnišče. V ponedeljek, 19. t. m. je bilo pri nas premovanje rodovniške živine za selekcijski društvi v Turnišču in Nedelici. Ker je ta dan bilo lepo, sončno vreme, je bilo prignanih nad 150 glav rodovniške živine, ki je bila po večini vsa nagrajena. Pri premovanju se je zbralo precej posestnikov in živinorejcev, ki so z zanimanjem sledili ocenjevanju in premovanju. Ocenjevali sta dve komisiji, na čelu katerih je bil zastopnik kr. banske uprave g. inž. Oblak, ki je po razdelitvi nagrad z izbrano besedo nagovoril živinorejce ter jih vzpodbujal k delu za čim boljši napredek pri živinoreji. — Premovanja na predlog zveze selekcijskih društev v Rakičanu je kr. banska uprava izvršila tudi 20. t. m. v Polani za Lakoš in M. Polano, 21. t. m. v Pertoči, dne 5. septembra pa bo v Puconcih in 5. septembra v Martjancih. Ta gesta kr. banske uprave je zelo primerna, ker se s tem vzbuja pri naših živinorejcih veselje in tekmovanje, kdo bo vzgojil lepšo živino. — Z drevesa je padel Koren Jožef in pri tem dobil občutne poškodbe.

Sitom Prekmurja je znano, da je pri nas od leta do leta večje pomanjkanje lesa — kuriva. Naši mogočni in lepi hrastovi ter borovi gozdovi so že skoraj popolnoma zginili, ker so jih razna podjetja, zlasti »Nasičica«, prevzela. Ljudje se upravičeno zaskrbljeni sprašujejo, kje bodo dobivali kurivo; kajti drva so iz leta v leto dražja ter bo cena kmalu tako visoka, da si jih nekoliko revnejši sloji sploh ne bodo mogli nabaviti. Zato bi bilo potrebno temu precejemu vprašanju posvetiti nekoliko več pozornosti!

Sv. Sebeščan. Začeli smo z graditvijo sadne sušilnice. Kr. banska uprava nam je dala 3000 dinarjev podpore, ostalo prispevamo sami. Sicer naši ljudje niso vajeni, da bi v večji količini sušili sadje, pa se bodo navadili in bodo sprevideli, kako nekaj dobrega je taka sušilnica. Že letos bomo sušili sadje. Sicer pri nas letos ni, pa bomo zato več jabolk nasušili. — V nedeljo, dne 1. septembra bo v Salamencih blagoslovitev nove motorne brizgalne. Motorko si je nabavila tamkajšnja gasilska četa s prispevanjem vseh vaščanov. Slovesnost bo popoldne. Daj Bog, da ne bi bilo treba veliko rabiti te brizgalne! To je prva motorna brizgalna v občini.

Salamenci. V nedeljo, 1. septembra bo za nas velik praznik, ker bodo naši gasilci dali blagosloviti novo motorno brizgalno, ki nam je bila že zelo potrebna, kajti s tem bo marikatero poselopje bližnjega obvarovano največje elementarne nesreče!

Dolnja Lendava. Naši vinogradi letos zelo žalostno izgledajo; kajti večino pridelka je uničila toča, a ostalo pa zaradi preoblega dežja naglo gnije. — Tudi sadna letina je pri nas zelo slaba, slive nam sploh niso obrodile, dočim nam je lani zanje skoraj posoda primanjkovala. — V nedeljo, 18. t. m. so se vršile pri nas okrajne volitve zastopnika v kmetijsko zbornico. Izvoljen je bil g. Horvat Anton, župan občine Črenšovci.

Haloze

Sv. Barbara v Halozah. Kakor smo čitali, so volitve zastopnika v Kmetijsko zbornico za ptujski okraj dobro potekle. G. Preloga, ki je izvoljen, čestitamo! Sicer se je baje pripravljala druga kandidatna lista z namero, rušiti disciplino, iz najbrž neke užaljene volje, večina pa je bila solidarna za izvoljenega in njegovega namestnika g. Štambergerja. Nekateri samo veliko govorijo pa malo sterijo, g. Preloga pa poznamo po njegovem delu in redkobesednosti. Saj se pred njim in g. Markom Kranjcem ni nikdo brigal za Haloze, ne za ceste, ne za regulacije in sploh za nobena javna dela. Četudi smo vedno na to opozarjali in prosili. Edino imenovana sta bila povzod tolmaca potreb za Haloze, čaka nas še nadaljevanje ceste Sv. Barbara—Turški vrh, ureditev in nadaljevanje ceste Paradiž—Viljanja, cesta Medribnjak—Sv. Katarina, urejevanje potoka Bele in pritokov. Razen tega je nujno potrebna ustanovitve kmetijske šole v Pristavi, ker

naši fantje že težko čakajo na domačo kmetijsko šolo. Ker napoveduje vlada obširna javna dela po državi iz bodočega notranjega posojila, za omiljenje brezposelnosti, zato upravičeno upamo, da bo g. Prelog kot član Kmetijske zbornice upošteval nujne potrebe Halož, s katerimi je kot vinogradnik tesno povezan, saj je že doslej veliko storil, in da ostane tudi naprej zvest Haložam.

Šmarski kraji

Šmarje pri Jelšah. Po dolgem odmoru bodo naši študentje spet nastopili na odru našega Katoliškega doma in nam bodo v nedeljo, dne 1. septembra popoldne po večernih uprizorili čudovito lepo igro »Župnik iz cvetočega vinograda«. Igra je dramatizacija Timmermansove istoimenske povesti. Upriporitve naših študentov na noben način ne smete zamuditi. Zato v nedeljo polnočestveno v Katoliški dom! Bog živi!

Ponikva. Lepota naše ponkovske cerkve je na novo zasijala, ko je dobila sedaj ženska stran v cerkvi nove, krasne klopi. Treba bi bilo, mislim, sčasoma vse potrebno prenoviti v naši farni cerkvi, da bo enkrat pripravljena za dostojno svetišče Slomškovih slovesnosti in Slomškovega češčenja. Posebno težko čakamo, kdaj se bo kaj oglašil naš veliki zvon. Zelo smo pogrešali našega g. svetnika. Zbali smo se zanj, ko smo pred mesecem dni slišali, da je odšel v Ljubljano na nevarno zdravljenje. Sedaj se je spet zdrav vrnil med nas. Bog naj ohrani našega blagega gospoda še dolgo pri zdravju!

Tinsko. (Zvonovi na Tinskem so utihnili.) Povsod se pritožujejo, da božja pota pešajo. Na Tinsko pa pride vedno več romarjev za največji Marijin tinski praznik Vnebovzetja. Tudi letos se je romarjev kar trlo. Na predvečer praznika je bilo gotovo štiri do pet tisoč ljudi na Tinski gori. Je pa romarjem tudi vedno prav lepo postreženo. Zibiški župnik g. Jelšnik jih vedno prav lepo in slovesno sprejme. Do kapele jim gre naproti, da jim že naproti prinese pozdrav nebeske Matere. Za ta praznik pridejo vedno zibiški rojaki duhovniki na Tinsko pomagat. To je že stara navada. Letos sta bila na Tinskem g. svet-

Pazite pri
BATERIJAH
na znamko
CROATIA

nik Palir in p. Odilo. Zibiški bogoslovec Strašek pa pomaga pri ljudskem petju. Pojemo vedno stare romarske pesmi. To je velika privlačna sila. Kjer ni skupnega petja, tam se romarji dolgočasijo. Z odpravo ljudskega petja so začela naša božja pota pešati. Posebnost tinske božje poti je rimska procesija z bakljami. Takrat je ves hrib en sam kres in ena sama pesem. Pesem pride najbolj do veljave in navdušenje prikipi do viška, ko se procesija ustavi na trgu med obema cerkvama in kjer privre iz vseh gri kot iz vulkana »Tinska Mat, ne zapusti nas, sliši naše prošnje glas!« Med to prošnjo vse ljudstvo dvigne baklje visoko v zrak. Ves trg je jezero luči. To mora vžgati in navdušiti. Spovedovanja je na Tinskem veliko. Do polnoči spovedniki vztrajajo in zjutraj ob 4. uri so spovednice zopet oblegane. Na praznik smo imeli štiri sv. maše: tri v Marijini cerkvi, eno pa v cerkvi sv. Ane. Pri prvih treh sv. mašah — ob 5., 6. in 8. uri — je ljudsko petje, zborovo petje pa samo ob 10. uri. Posebno ganljivo je slovo romarjev od Marije. Po jutranji službi božji romarji in domačini pojo: »Še enkrat bi videl, Marija, te rad« in pa ono: »Vse prepeva, se raduje«. Nato domači g. župnik romarje spremlja do kapele, kjer jih nagovori in blagoslovi. Kdor je bil enkrat na Tinskem, pravi, da bo prišel zopet. Romarji prihajajo posebno iz Prekmurja, iz Slovenskih goric in iz Hrvatske. Hrvatski romarji imajo navadno tudi svojo godbo. Pridigali so letos: zvečer in pri sv. Ani ob 8. uri p. Odilo, ob 6. uri zjutraj p. Metod Valjavec, ob 10. uri pa p. Karol Dijak, vsi iz Ljubljane.

Kmečka trgovina

Kako se razvija sadna trgovina

Težave s sadno trgovino imajo izvozniki sadja. Trgovske delegacije so sicer ceno določile (21 mark za 100 kg), toda izvozniki sami imajo težkoče z vpostavitvijo rednih trgovskih zvez s trgovci v Nemčiji. Velika ovira pri tem je v prepovedi telefonskih razgovorov med našo državo in Nemčijo. To otežuje medsebojne stike in dogovore, tako da izgleda, da se bodo zveze z nemškimi trgovci sploh težko vpostavile, ker vse bo imelo slab vpliv na razvoj sadne trgovine.

V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo poročali, da se je določila na podlagi pogodbe z Nemčijo najnižja odkupna cena za jabolka din 2.25 za kg. Medtem so nekateri sadni trgovci plačevali ponekod jabolka dražje in to po 2.40, 2.50 in celo 2.60 din za kg. Oni, ki so plačevali jabolka preko din 2.25 za kg, niso računali z izvozom jabolk v Nemčijo, ampak na izvoz v Češko-moravski protektorat, kjer se jim je nudila znatno višja cena (baje 3.68 din za kg) kot pa jo nudijo Nemci. V zadnjem času se pa čuje, da so se Nemci s Čehi sporazumeli tudi glede izvoza jabolk na Češko, tako da se bodo tudi jabolka, izvožena na Češko, obračunala po določenih pogodbah z Nemčijo, torej po 21 mark za 100 kg.

Nekateri so računali, da bodo zaradi tega ti trgovci zgubili ali pa vsaj ne bodo nič zaslužili, toda kakor kaže, temu ni tako. Vrednost nemške marke se namreč nanovo s 1. septembrom zviša od 14.80 din na 17.80 din. Trgovci, ki so torej jabolka plačevali dražje, so menda tudi že s tem računali. Na domačem trgu je sadna trgovina v preteklem tednu več ali manj spala. Kupovalci so se le manjše količine in to po ceni 2.15 do 2.30 din za kg, prevzeto od sadjarja.

Več upanja se polaga na jesensko in zimsko sadje, ki se bo po večini izvažalo v zabojih, ne pa v razsutem stanju kot poletno. Za sadje, izvoženo v zabojih, bo Prizad dajal tudi nagrade. Za izvoz jesenskega in zimskega sadja se pa bodo z Nemci vršila ponovna pogajanja in je upati, da bodo dosežene višje cene kot pa so bile za poletno sadje. Najbrž bodo do izvoza jesenskega in zimskega sadja odstranjene že tudi ovire, ki sedaj onemogočajo redne trgovske stike med našimi izvozniki in nemškimi trgovci.

Drobne gospodarske vesti

Sladkorja bo dovolj. V zadnjem času se je pojavila bojazan, da sladkorja ne bo, posebno, ker se bo sladkor iz letošnje pese začel izdelovati šele 20. septembra, ne pa prvega, kot prejnjaja leta, čemur je kriva letošnja letina, ko so pridelki v rasti zastali. Toda za to ni vzroka, saj naše sladkorne tovarne dajo mesečno 800 vagonov sladkorja v promet in imajo še znatne količine (1400 vagonov) v zalogi. Za avgust je predvidenih 800 vagonov, za september (do novega) pa 600 vagonov sladkorja. Te količine sladkorja so celo še višje kot v prejšnjih letih. Sladkorja bo torej dovolj in je njegova prodaja pod strogim nadzorstvom oblasti.

90 skladišč za žito se gradi v državi. Skladišča gradi Privilegirana družba za silose. V vsako skladišče bo šlo 50 vagonov žita.

Ne Prizad, ampak banska uprava dobavlja v Sloveniji koruzo. Radi tega se naj v bodoče nihče ne obrača na Prizad, ampak na bansko upravo, ki bo koruzo takoj razdelila, čim jo bo dobila od pridelovalcev, oziroma od Prizada.

Cene za novi češki hmelj. Urad za cene v češko-moravskem protektoratu je za letošnji hmelj določil okvirne cene: za hmelj iz žateškega okoliša, kolikor pripada protektoratu, je določena cena 1400—2000 kron za 50 kg (42—60 din kg) in za hmelj iz roudniškega okoliša 1200—1800 kron za 50 kg (36—50 din kg). V določenem okviru je kupcem in prodajalcem dovoljeno upoštevati kakovost blaga, ki ga ni dovoljeno prekoračiti niti navzgor niti navzdol.

Uredba o najvišjih cenah koruze ukinjena

Dosedaj je bila cena koruze od vlade določena na 170, oziroma 180 din za 100 kg. Posledica uredbe je bila, da koruze ni bilo mogoče dobiti, ker je po tej ceni nihče ni hotel prodajati. Zaradi tega je bila vlada primorana uredbo ukiniti, da bi tako prišlo več koruze na trg. Sedaj se bo baje cena koruze ravnala po cenah, po katerih bo koruzo kupovalo ravnanstvo za prehrano in pa Gospodarska Sloga. Ti dve ustanovi sta jeli koruzo kupovati po 230 din stot, a ker koruze le še ni bilo mogoče dobiti, je Gospodarska Sloga to ceno zvišala na 265 din za 100 kg.